

Table of Contents

Item 17: Store new ed objects in smart pointers in standalone statements. ۱

فصل چهارم: طراحی و اعلانات

طراحی نرم افزار (رویکردی که نرم افزار را طوری به کار بگیرید تا چیزی که می خواهید را برایتان انجام دهد) که معمولاً با ایده های کلی شروع می شود، و رفته رفته جزئی تر می شود تا در نهایت امکان توسعه ی یک interface مشخص را بدهد. این interface ها باید به اعلانات C++ ترجمه شوند. در این فصل، ما مساله ی طراحی و ایجاد یک interface خوب را در C++ بررسی خواهیم کرد. ما با مهم ترین رهنمونی که وجود دارد شروع خواهیم کرد: interface ها باید طوری طراحی شود که به هنگام استفاده درست، به راحتی استفاده شوند، و برای استفاده نادرست، نتوان به راحتی از آن ها استفاده کرد. این موضوع باعث به وجود آمدن یک مجموعه ای از راهکارها می شود که موضوعات مختلفی را شامل می شود، این موضوعات شامل درست نوشتن، کارآیی، کپسوله سازی، نگهداری، توسعه پذیری و در نهایت تطابق داشتن با استانداردهای کنوانسیون، می باشد.

مباحثی که در این فصل پوشش داده می شود، شاید همه ی چیزهایی که به منظور ساخت یک interface نیاز است را پوشش ندهد، ولی چند مبحث خیلی مهم در این مورد را مورد بحث قرار میدهد، و در مورد خطاهای رایجی که وجود دارد نیز نکاتی را گوشزد می کند، و راهکارهایی برای مسایلی که توسط کلاس، تابع و طراحی template ممکن است رخ دهد را ارائه میدهد.

Item 18: Make interfaces easy to use correctly and hard to use incorrectly

C++ را می توان زبان interface نامید. Function interface – class interface-Template interface. هر interface به عنوان یک روش تعامل با کد است که به مشتری داده می شود. فرض کنیم که شما با افراد باهوشی سر و کار دارید، این کاربران قصد دارند که یک کار تمیز انجام بدهند. و از interface ای که شما طراحی کرده اید به نحو احسن و به شکل درست استفاده کنند. ولی اگر کاربر بتواند interface را به شکل نادرست استفاده کند، این interface شما خواهد بود که ممکن است مورد سرزنش قرار بگیرد. در طراحی interface ایده آل این است که، اگر از interface به صورت نادرست استفاده کنند، کد نباید کامپایل شود و اگر کد کامپایل شود در این صورت این همان چیزی خواهد بود که کاربر می خواهد، چون کاربر فکر می کند که از کد شما درست استفاده کرده چون کامپایل شده.

این کار interface را به گونه ای بنویسید که برای استفاده درست راحت تر و برای استفاده نادرست مشکل تر باشد، نیازمند این است که برخی از اشتباهاتی که کاربر ممکن است انجام بدهد را پیش بینی

کنید. به طور مثال، فرض کنید که در حال طراحی یک سازنده برای کلاسی هستید که به منظور نمایش تاریخ به کار می‌رود.

```
class Date{
public:
    Date(int month,int day,int year);
    ....
};
```

در نگاه اول، این interface ممکن است که کاملاً عقلانی به نظر بیاید، ولی حداقل می‌توان دو خطای احتمالی که کاربر ممکن است در این مورد انجام بدهد را اشاره کنیم. اول این که، ممکن است کاربر ترتیب وارد کردن پارامترها را به درستی رعایت نکند.

```
Date d(30,3,1995); //oops! should be "3,30" not "30,3"
```

و دوم این که، ممکن است یک ماه و روزی را وارد کنند که به لحاظ عقلانی درست نباشد:

```
Date d(3,40,1995); //oops! should be "3,30" not "3,40"
```

(شاید فکر کنید آخرین مثالی که زدیم، یه مقدار زیاده‌روی به حساب می‌آید و کسی چنین اشتباهی را مرتکب نمی‌شود، ولی باید یادآوری کنیم که روی صفحه کلید عدد ۴ کنار عدد ۳ آمده است در این صورت ممکن است یک اشتباه تایپی هم اتفاق بیفتد).

بسیاری از اشتباهات کاربران را می‌توان با تعریف نوع‌های جدید برطرف کرد. البته، نوع سیستمی اولین چیزی است که می‌توان برای جلوگیری از کامپایل چنین اشتباهاتی استفاده کرد. در این مورد، می‌توانیم یک wrapper type برای مشخص کردن days,month و year مشخص کرد، و از این نوع‌ها برای سازنده‌ی کلاس Date استفاده کرد:

```
struct Day{
    explicit Day(int d):val(d){}
    int val;
};
struct Month
{
    explicit Month(int m):val(m) {}
    int val;
};
struct Year
{
    explicit Year(int y):val(y){}
```

```

    int val;
};
class Date{
public:
    Date(const Month& m,const Day& d,const Year& y);
};
int main()
{
    Date d(30,3,1995);                //error wrong types
    Date d(Day(30),Month(3),Year(1995)); //error wrong types
    Date d(Month(3),Day(3),Year(1995)); //fine
}

```

این که Day, Month و Year را به صورت یک کلاس پیشرفته‌تر بنویسیم که در آن داده‌ها کپسوله‌سازی شده باشد بهتر از struct هایی که در بالا استفاده کردیم (آیتم ۲۲ رو ببینید)، ولی با این وجود تعریف چند struct ساده می‌تواند در جلوگیری از چنین خطایی به ما کمک کند.

وقتی که هر type را به درستی و در مکان درست استفاده کرده باشیم، در برخی موارد نیاز داریم که مقادیر این type ها را محدود کنیم. به طور مثال، تنها ۱۲ ماه وجود دارد، و نوع Month باید سازوکاری برای نشان دادن این محدودیت داشته باشد. یک راه برای این کار استفاده از enum برای نمایش ماه می‌باشد، ولی enum ها را نمی‌توان یک type-safe دانست. به طور مثال، enum ها را می‌توان به عنوان int ها استفاده کرد (آیتم دو را ببینید). یک راه حل مطمئن‌تر این است که ماه‌های valid را از پیش تعریف کنیم.

```

class _Month{
public:
    static Month jan(){return Month(1);}
    static Month Feb(){return Month(2);}
    static Month Dec(){return Month(12);}
private:
    explicit Month(int m);
};
Date d(_Month::Dec(),Day(3),Year(1995));

```

اگر ایده استفاده از تابع به جای شیء برای ماه‌های خاص باعث مکدر شدن خاطر شما می‌شود، شاید به این دلیل است که فراموش کرده‌اید که initialization یک شیء غیر محلی به صورت استاتیک منجر به بروز مشکل می‌شود. می‌توانید آیتم ۴ را دوباره مطالعه کنید.

یک راه دیگر برای کمتر کردن احتمال اشتباه استفاده از type است. یک راه برای این کار استفاده از const می باشد، به طور مثال، آیت ۳ توضیح داده که اضافه کردن const به اپراتور *operator می تواند از بروز خطا جلوگیری کند.

در حقیقت، این یک رویکرد دیگر است که به این صورت به آن اشاره می شود، ایجاد type هایی که برای استفاده درست آسان بوده و برای استفاده غلط سخت تر می باشد: مگر این که یک دلیل منطقی برای این کار وجود داشته باشد، در غیر این صورت type هایی که توسط شما تعریف می شود باید شبیه type های built-in رفتار کند. به طور مثال، انتساب چیزی به $a*b$ وقتی که a, b یک متغیر int باشد، غیر مجاز می باشد، مگر این که یک دلیل عقلانی برای این رفتار داشته باشیم.

در واقع دلیل اصلی برای اجتناب کردن از این رفتارهای غیر عادی این است که رابطها یک رفتار ثابت داشته باشند و کاربری که با کد کار می کند، بتواند یک رفتار ثابت را از همه ی رابطها انتظار داشته باشد. به طور مثال، STL container به طور کلی یک رفتار ثابت دارد، و این به شما کمک می کند که ساده تر از آن استفاده کنید. به طور مثال، همه ی کانتینرهای STL یک تابع عضو به نام size دارند که تعداد اشیاء درون container را به شما میدهد. در مقابل در زبان جاوا، از length برای آرایه ها، length برای رشته ها و size برای List ها استفاده می شود. در NET، آرایه ها یک ویژگی به نام Length دارند، در حالی که ArrayLists یک ویژگی به نام Count دارد. برخی از توسعه دهندگان فکر می کنند که IDE ها می توانند چنین چیزهایی را حل کنند، ولی آن ها اشتباه می کنند. ثابت نبودن رفتار یک رابط، یک شکستگی ذهنی در کار توسعه دهنده ایجاد می کند که هیچ IDE ای نمی تواند آن را مرتفع کند.

هر رابطی که نیاز داشته باشد که کاربر یک چیزی را انجام دهد، ممکن است منتهی به مشکل شود، چرا که کاربر ممکن است که فراموش کند که آن را انجام دهد. به طور مثال، در آیت ۱۳ توضیح دادیم که وقتی یک تابع factory ایجاد می کنیم که یک اشاره گر به صورت داینامیک به شیء ایجاد می کند و برای جلوگیری کردن از نشت حافظه بایستی شیء ای که به صورت داینامیک ایجاد شده را حذف کنیم:

```
Investment* createInvestment(); //return ptr to dynamically allocated
                                //object in the investment hierarchy;
```

ولی این نوع کد می تواند دو اشتباه بالقوه داشته باشد: یکی این که فراموش کنیم که پوینتر رو حذف کنیم، و یکی این که یک اشاره گر رو بیشتر از یک بار حذف کنیم. آیت ۱۳ نشان میدهد که کاربر چطور می تواند شیء برگشت داده شده از createInvestment را به یک اشاره گر هوشمند مثل auto_ptr و یا shared_ptr بدهد، در این صورت اشاره گر هوشمند مسوولیت حذف را بر عهده خواهد گرفت. ولی چه اتفاقی می افتد که کاربر فراموش کند که چنین کاری را انجام بدهد؟ در بسیاری از موارد، بهتر این است که رابطی را بنویسیم که به جای یک شیء عادی یک اشاره گر هوشمند را برگرداند:

```
shared_ptr<Investment> createInvestment();
```

این کاربر را وادار می‌کند که متغیر برگردان شده را یک `shared_ptr` ذخیره کند، در این صورت دیگر نیازی نیست نگران این باشیم که کاربر فراموش کند اشاره‌گر داینامیک را حذف نکرده است.

در حقیقت، وقتی که تابع `factory` یک `shared_ptr` برمیگرداند، این امکان را به یک طراح `interface` می‌دهد که نگران خطای مربوط به آزادسازی منابع نباشد، که در آیت ۱۴ توضیح داده شده است، `shared_ptr` یک `deleter` تعریف کند.

فرض کنید که کاربرانی که یک اشاره‌گر `*Investment` از `createInvestment` گرفته‌اند اشاره‌گر را به یک تابع به نام `getRidOfInvestment` بفرستند و از `delete` استفاده نکنند. چنین `interface` یک در به روی خطاهای جدید را باز می‌کند، و آن وقتی است که کاربران یک مکانیزم اشتباه را برای تخریب منابع استفاده کنند (یعنی به جای `delete` از چیزی مثل `getRidOfInvestment` استفاده شود). پیاده‌سازی `createInvestment` می‌تواند از بروز چنین مشکلی با استفاده از برگردان کردن `shared_ptr` جلوگیری کند.

`shared_ptr` دارای سازنده‌ای است که دو آرگومان را به عنوان ورودی می‌گیرد: اشاره‌گری که برای مدیریت به `shared_ptr` می‌دهیم و تابع `deleter` ای که وقتی `reference count` به صفر میرسد صدا زده می‌شود. این راهی را پیشنهاد می‌کند که یک `shared_ptr` به صورت `null` با `getRidOfInvestment` به عنوان `deleter` بسازیم.

```
std::shared_ptr<Investment>
    plnv(0, getRidOfInvestment); //attempt to create a null shared_ptr
                                //with a custom deleter; this won't compile
```

این یک کد درست در زبان C++ نیست. سازنده کلاس `shared_ptr` اصرار دارد که اولین پارامترش یک اشاره‌گر باشد، و 0 یک اشاره‌گر نیست بلکه یک عدد `integer` می‌باشد. بله، البته این عدد می‌تواند به یک اشاره‌گر تبدیل شود، ولی در این مورد خوب نیست که از آن استفاده کنیم. `shared_ptr` پافشاری خواهد کرد که یک اشاره‌گر واقعی به آن پاس داده شود. یک روش برای حل کردن این مشکل استفاده از `cast` می‌باشد.

```
std::shared_ptr<Investment>
    plnv(static_cast<Investment*>(0)
        ,getRidOfInvestment); //create a null shared_ptr with
                              //getRidOfInvestment as its deleter;
                              //; see Item 27 for info on static_cast
```

این بدین معنی است که کد پیاده‌سازی createInvestment برای برگردان کردن shared_ptr با getRidOfInvestment به عنوان deleter به صورت زیر خواهد بود:

```
std::shared_ptr<Investment> createInvestment()
{
    shared_ptr<Investment> retVal(static_cast<Investment*>(0),
                                getRidOfInvestment);

    retVal=...    //make retVal point to the correct Object

    return retVal;
}
```

البته که، اگر اشاره‌گر خام که باید توسط retVal مدیریت شود این امکان را داشت که قبل از ساخت retVal مشخص شود، در این صورت بهتر بود که اشاره‌گر خام را به سازنده‌ی کلاس retVal می‌دادیم و از initialize کردن retVal با null اجتناب می‌کردیم و در نهایت یک انتساب به آن انجام می‌دادیم. برای پیدا کردن جزئیات بیشتر در این مورد، به آیت ۲۶ رجوع کنید.

یک ویژگی خیلی جالب از shared_ptr این است که به صورت خودکار از حذف‌کننده‌ی per-pointer خودش برای جلوگیری از یک خطای دیگری که توسط کاربر گرفته می‌شود، استفاده می‌کند، که مساله‌ی cross-DLL نامیده می‌شود. این مساله وقتی به وجود می‌آید که یک شیء به صورت داینامیک در یک DLL ساخته می‌شود ولی در یک DLL دیگر حذف می‌شود. در بسیاری از پلتفرم‌ها، چنین مشکلی در cross-DLL منجر به خطای runtime خواهد شد. shared_ptr از چنین مشکلی جلوگیری می‌کند، چرا که deleter پیش‌فرض از delete همان dll ای که shared_ptr ساخته شده استفاده می‌کند. این به این معنی است که، به طور مثال اگر Stock کلاسی باشد که از Investment مشتق شده باشد و createInvestment به صورت زیر پیاده‌سازی شده باشد:

```
std::shared_ptr<Investment> createInvestment()
{
    return shared_ptr<Investment>(new Stock);
}
```

shared_ptr بازگردانی شده می‌تواند بین DLL ها بدون هیچ بازدارنده‌ای، رد و بدل شود و مساله‌ی cross-DLL پیش بیاید. shared_ptr که به Stock اشاره می‌کند، ردگیری می‌کند که وقتی reference count به صفر می‌رسد، اشاره‌گر باید از کدام DLL حذف شود.

این آیتم در مورد `shared_ptr` نیست (در واقع در این آیتم، صحبت سر نحوه‌ی درست کردن رابط‌هایی است که برای استفاده صحیح، ساده تر باشند و برای استفاده نادرست، سخت تر باشند) ولی `shared_ptr` یک ابزار آسان برای حذف کردن خطاهایی است که ممکن است کاربر بگیرد، و این ارزش رو داشت که یک دید اجمالی بر روی کاربردهایی که آن دارد داشته باشیم. یکی از شایع‌ترین پیاده‌سازی‌هایی که برای `shared_ptr` وجود دارد در Boost وجود دارد (آیتم ۵۵ را ببینید). `shared_ptr` مربوط به Boost دو برابر یک اشاره‌گر خام است، و از تخصیص حافظه‌ی داینامیک به منظور `bookkeeping` و `deleter-specific data` استفاده می‌کند، و از یک تابع `virtual` برای فراخوانی `deleter` خود استفاده می‌کند، و

This Item isn't about `tr1::shared_ptr` — it's about making interfaces easy to use correctly and hard to use incorrectly — but `tr1::shared_ptr` is such an easy way to eliminate some client errors, it's worth an overview of the cost of using it. The most common implementation of `tr1::shared_ptr` comes from Boost (see Item 55). Boost's `shared_ptr` is twice the size of a raw pointer, uses dynamically allocated memory for bookkeeping and deleter-specific data, uses a virtual function call when invoking its deleter, and incurs thread synchronization overhead when modifying the reference count in an application it believes is multithreaded. (You can disable multithreading support by defining a preprocessor symbol.) In short, it's bigger than a raw pointer, slower than a raw pointer, and uses auxiliary dynamic memory. In many applications, these additional runtime costs will be unnoticeable, but the reduction in client errors will be apparent to everyone.